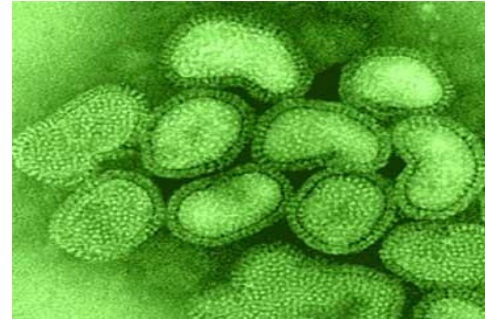

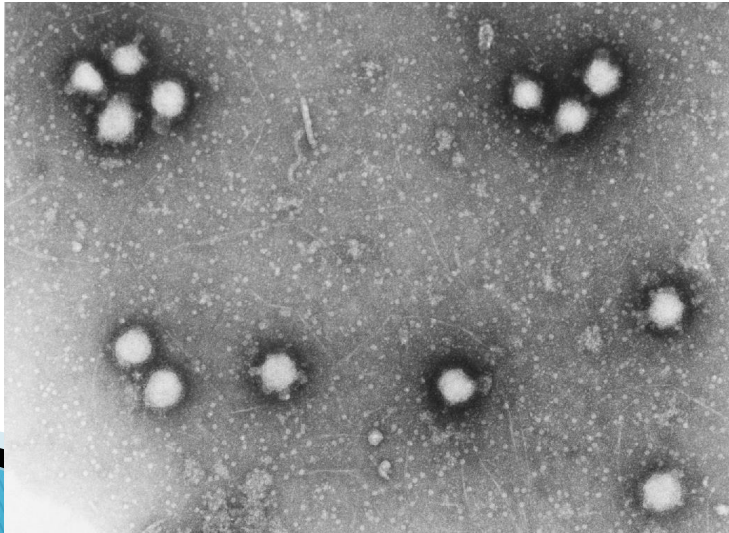
Kuř gribi (Tavuk vebası, Avian influenza, H5N1 kuř gribi virüsü)

- ▶ Kuř gribi, son yıllarda zoonotik hastalıkların ve özellikle yeniden açığa çıkanların en önemlilerinden birisidir.
- ▶ Genelde gripler **A**, **B** ve **C** tipi olmak üzere üç gruba ayrılır. İnsana ve kanatlılara özgü griplerin çoğu **A** tipi kapsamında yer alır.

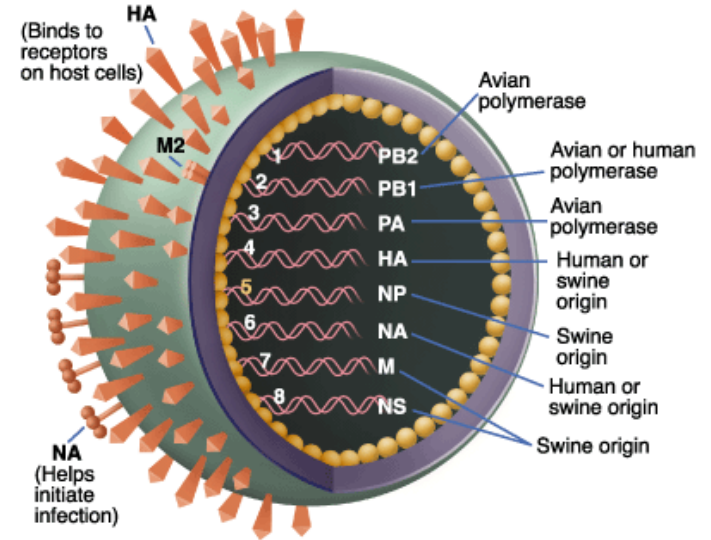
Kırım-Kongo kanamalı ateşi (Crimean-Congo haemorrhagic fever “CCHF”)

- ▶ Kırım-Kongo Kanamalı ateşi (CCHF), yeryüzü genelinde hayvan-insan sağlığını çok ciddi bir şekilde tehdit eden zoonotik bir hastalıktır.
- ▶ Hastalığın etkeni **Bunyaviridae** ailesinin **Nairovirüs** grubuna bağlı patojen bir **RNA virüsüdür**.

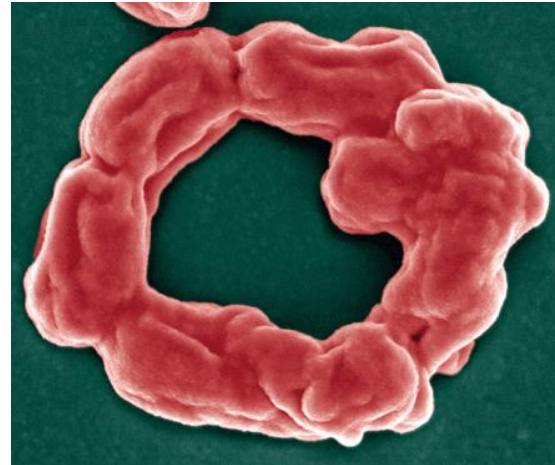
Domuz gribi (Novel influenza, A “H1N1” Virus infection)

- ▶ Domuz gribi temelde domuzların bir hastalığıdır. 2009 yılı Mart ayında Meksika’da ortaya çıkan domuz gribi dünya üzerinde hızlı bir yayılım göstermiş ve önemli bir sağlık sorunu haline gelmiştir.

Q Humması (Q fever)

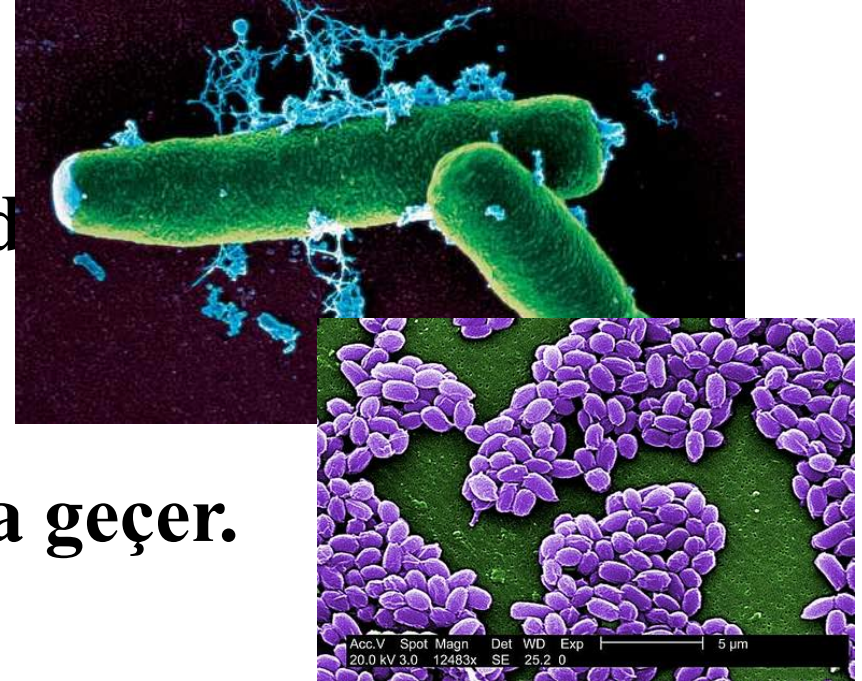
- ▶ Q humması, riketsiyal kökenli zoonotik bir hastalıktır.
- ▶ *Coxiella burnetii* tarafından oluşturulan hastalık son zamanlarda bazı ülkelerde dikkat çekmeye başlamıştır.

Antraks (Şarbon, Karayanık, Anthrax, Charbon)

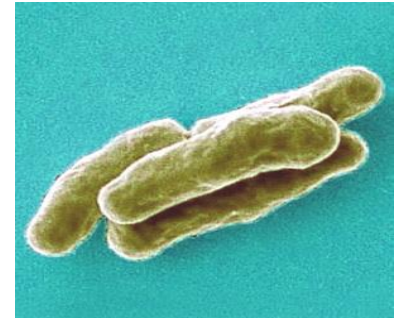
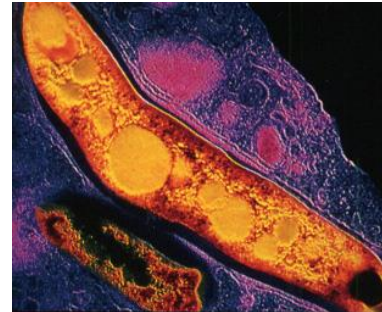
- ▶ Antraks, kendi adıyla anılan bakteri, *Bacillus anthracis* tarafından insan dahil sığır, koyun, keçi vb. sıcakkanlı hayvanların çoğunda oluşturulan çok tehlikeli bir hastalıktır.

- ▶ **Etkenin vejetatif formu çevre şartlarına duyarlıdır ve kolay yıkımlanır. Etken uygun olmayan koşullarda spor formuna geçer.**

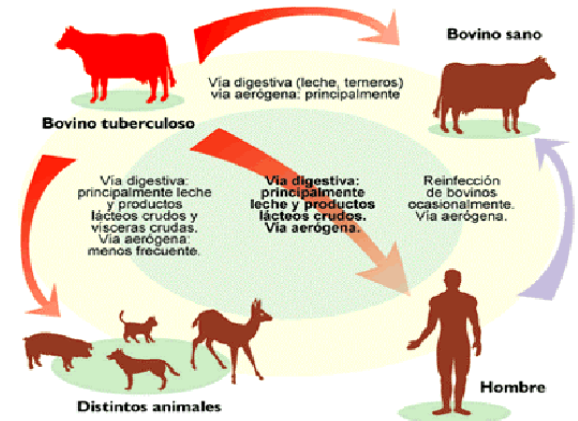
Tüberkülozis (Verem, İnce hastalık, Tuberculosis)

- ▶ Tüberküloz 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında en fazla ölümlere neden olan bir zoonotik hastalık olarak tarihe geçmiştir.
- ▶ Tüberküloz başta solunum sisteminde ve çoğunlukla akciğerlerde olmak üzere sindirim, ürogenital, sinir sistemi gibi organizmanın çoğu yerinde oluşan akut, subakut ve kronik seyreden bir hastalıktır.

Sığır Tüberkülozisi

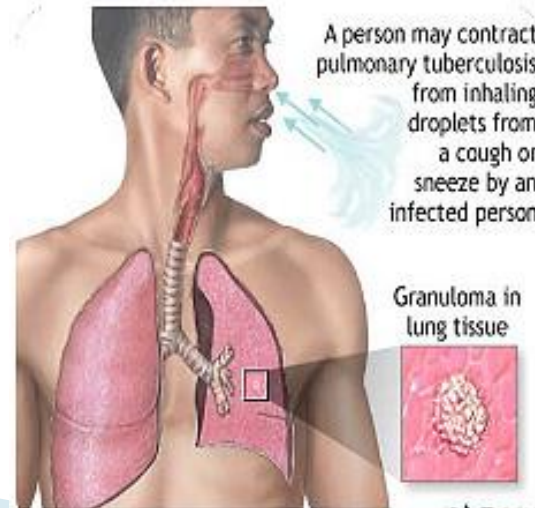
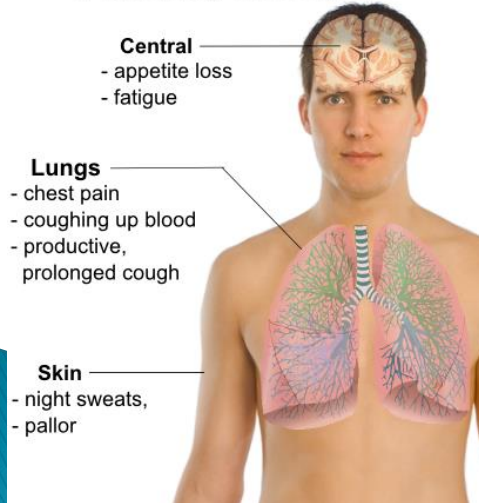
- ▶ İnsanda tüberkülozis oluşmasında sığır basilinin insan basili kadar etkin olduğu belirtilmiştir.
- ▶ Sığır tipi etken sığır yetiştiriciliği yapılan yerlerde yaygın olarak bulunmaktadır.

► Akciğer tüberkülozisi (Pulmonary tuberculosis)

- Bu tipte etkenin solunum yoluyla alınmasından sonra öncelikle akciğer ve bronşiyel lenf yumrularında primer lezyonlar gelişir. Öksürük ve zamanla mukopurulent karakterde akıntı gözlenir.

Main symptoms of Pulmonary tuberculosis

Tuberculosis In The Lung

► *Akciğer dışı tüberkülozis (Extrapulmonary tuberculosis)*

- Hastalığın bu tipi genelde etken içeren gıdaların tüketilmesiyle oluşur. Ağız, yutak ve bademcikler primer odaktır. Retrofaringiyel ve boyun lenf yumruları büyür. İlerleyen durumlarda peritonitis görülebilmektedir.

Main sites of
Extrapulmonary tuberculosis

Central nervous system
- Meningitis

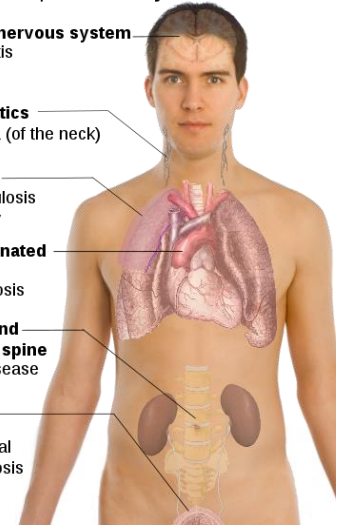
Lymphatics
- Scrofula (of the neck)

Pleura
- Tuberculosis
pleurisy

Disseminated
- Miliary
tuberculosis

**Bones and
joints of spine**
- Pott's disease

**Genito-
urinary**
- Urogenital
tuberculosis

- ▶ ***Deri tüberkülozisi (Skin tuberculosis, Lupus)***
 - Doğrudan hasta hayvan veya lezyonlu doku ve enfekte hayvansal ürünlere dokunma sonucunda etkenin deri lezyonlarına sebep olduğu formudur.

Fig. 1 - Erythema induratum of Bazin (nodular vasculitis). Erythematous nodules on posterior aspect of the lower legs and some of them ulcerated. **A:** non-ulcerated. **B:** ulcerated and crusted.

Kanatlı tüberkülozisi

- ▶ Kanatlı tipi tüberkülozise genelde insanın duyarlı olmadığı belirtilirse de insanın bu tip tüberkülozise yakalandığını gösteren çeşitli vakalar mevcuttur.
- ▶ Başta tavuklar olmak üzere hindi, kaz ve ördek gibi kümes hayvanlarında görülür. Hastalık insan iç organlarında nodül formunda oluşmaktadır.

Diğer hayvan tüberkülozisi

- ▶ Sığır ve kanatlıların haricinde köpek, kedi ve maymunlarda da tüberkülozis oluşabilir. Köpekler sığır ve insan tipi tüberkülozis etkenlerine duyarlı, buna karşılık kanatlı tipine karşı oldukça dirençlidirler. Bu hayvanlarda hastalık daha çok tracheitis şeklinde oluşur.

